

Behandelingsvoorstel voor de commissie Water en Milieu

Onderwerp: Nationaal Bestuursakkoord Water

Cie-datum : 23 juni 2003

Cie-nummer: 2003WEM39

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: 10 juni 2003-06-10 inspraak:
eerdere behandeling in cie: nee
in PS: nee

Behandelend ambtenaar: Bisseling/Kalker
Portefeuillehouder: Binnekamp

toestel: 3648

Inleiding

GS zijn op 10 juni akkoord gegaan met het voorstel om in de vergadering van het AB van het IPO op 26 juni 2003 in te stemmen met de mandatering van het IPO om het Nationaal Bestuursakkoord Water te ondertekenen, met als uitgangspunt dat het Rijk 100 miljoen beschikbaar zal stellen.

De nadere uitwerking en besluitvorming over de uitvoering van maatregelenpakketten, zoals die als inspanningsverplichting zijn beschreven in het NBW, zullen plaats vinden in het kader van het Streekplan en het Waterhuishoudingsplan.

Wordt geagendeerd: Ter kennisneming, het stuk wordt niet besproken.

Mededeling voor de CieWEM van 23 juni 2003

Nationaal Bestuursakkoord Water

1. Samenvatting

De deelstroomgebiedsvisies Amstelland en Gelderse Vallei, die in januari 2003 door GS zijn vastgesteld, zijn ondermeer opgesteld als onderbouwing voor het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW), dat gesloten wordt door het Rijk, de Unie van Waterschappen, de VNG en het IPO. De onderhandelingen over dit akkoord zijn inmiddels afgerond. Het is de bedoeling om op 26 juni 2003 het algemeen bestuur van het IPO te mandateren dit akkoord te ondertekenen. De tekst van het Nationaal NBW is bijgevoegd evenals de aanbiedingsbrief van het IPO. Op 10 juni heeft GS ingestemd met de volgende drie punten.

1. In de vergadering van het algemeen bestuur van het IPO op 26 juni 2003 in te stemmen met de mandatering van het IPO om het Nationaal Bestuursakkoord Water te ondertekenen, met als uitgangspunt dat het Rijk 100 miljoen beschikbaar zal stellen.
2. De nadere uitwerking en besluitvorming over de uitvoering van maatregelenpakketten, zoals die als inspanningsverplichting zijn beschreven in het NBW, te laten plaats vinden in het kader van het streekplan en het waterhuishoudingsplan
3. Dit besluit ter informatie te doen toekomen aan de commissies WEM en REG

De provincie legt zich in het NBW niet op een bepaald bedrag vast. Financiële besluiten en besluiten over daadwerkelijk uit te voeren maatregelen vinden plaats bij de bespreking van de begroting bij het actieprogramma behorend bij het WHP 3.

2. Toelichting

2.1 Recente ontwikkelingen omtrent de onderhandelingen

Na 11 maart is er discussie ontstaan over de rijksbijdrage van 100 miljoen euro en is duidelijk geworden dat er vanuit het kabinet veel bezuinigingen dreigen. De staatssecretaris heeft inmiddels aangegeven dat het zeer waarschijnlijk is dat de rijksbijdrage geleverd kan worden maar kan daar geen definitieve toezeggingen over doen. Vandaar dat in het huidige bestuursakkoord een passage is opgenomen dat er direct overleg tussen de partners plaats moet vinden en eventuele ontbinding van de afspraken als blijkt dat deze bijdrage niet wordt gegeven. Bovendien zal het IPO haar standpunt opnieuw ter discussie stellen als blijkt dat de bezuinigingen van het nieuwe kabinet relevante consequenties hebben voor het beleidsterrein water.

2.2 Hoofdpijnen van het Nationaal Bestuursakkoord en consequenties voor de provincie Utrecht

- De provincie maakt uiterlijk 2006 integrale afwegingen over de ruimteclaims uit de stroomgebiedsvisies en legt dit uiterlijk in 2007 vast in het streekplan. Vervolgens nemen gemeenten deze opgaven over in structuurvisies en bestemmingsplannen. *Deze planning levert geen problemen op omdat het Utrechtse streekplan al eerder klaar is. In dit streekplan worden de opgaven geagendeerd. Voor 2008 worden definitieve besluiten over waterberging genomen in het kader van uitwerkingsprojecten van het streekplan of, indien dat nodig blijkt, in het kader van een herziening van het streekplan. Daarmee wordt voldaan aan de inspanningsverplichting in het NBW.*
- Het NBW bevat een aantal afspraken over het benodigde instrumentarium, zoals het toepassen van de watertoets, de schaderegeling, verzekeren en normering.
- Provincies, waterschappen en gemeenten spannen zich in om maatregelenpakketten uitgevoerd te krijgen in de periode 2003-2007. De totale kosten zijn hiervoor geraamd op 1,3 miljard euro en het rijk draagt daaraan 100 miljoen euro bij. Voor de deelstroomgebiedsvisies Amstelland en Gelderse Vallei zijn de maatregelen kwalitatief en heel globaal beschreven (piekberging, nieuwe plassen, vasthouden van water, hermeandering van beken). *In het kader van het waterhuishoudingsplan moet worden bekeken in hoeverre de maatregelenpakketten daadwerkelijk in de betreffende periode kunnen worden uitgevoerd. De daadwerkelijke kosten hangen hier direct mee samen.*
- In de periode tot 2006 vinden nadere uitwerkingen plaats van de wateropgaven en de ruimtelijke opgaven en de daarbij behorende financiële consequenties. Waterschappen, gemeenten en provincies staan hiervoor aan de lat. In 2006 doet zich een belangrijk evaluatiemoment voor. Partijen stellen op dat moment vast wat voor de periode 2007-2015 met een doorkijk naar 2050 wat de omvang is van de nader uitgewerkte opgave en dragen zorg voor een wijze van bekostiging en financiering die past bij de wateropgave voor het regionale systeem. *Deze formulering doet recht aan de noodzaak tot nadere kennisvergaring en afweging en laat de weg open naar een omvangrijker rijksbijdrage in de toekomst. Tegelijkertijd moeten we als provincie op zoek naar nieuwe samenwerkingsvormen en financieringsconstructies om door toepassing van meervoudig ruimtegebruik een deel van de wateropgaven te realiseren.*

CONCEPTTEKST

HET NATIONAAL BESTUURSAKKOORD WATER

In de aard en omvang van de nationale waterproblematiek doen zich structurele veranderingen voor. Klimaatveranderingen, zeespiegelstijging, bodemdaling en verstedelijking maken een nieuwe aanpak in het waterbeleid noodzakelijk. In februari 2001 sloten daarom Rijk, Interprovinciaal Overleg, Unie van Waterschappen en Vereniging van Nederlandse Gemeenten de Startovereenkomst Waterbeleid 21^e eeuw. Daarmee werd de eerste stap gezet in het tot stand brengen van de noodzakelijke gemeenschappelijke aanpak. Twee jaar later worden de resultaten van die samenwerking en van voortschrijdende kennis en inzicht neergelegd in dit Nationaal Bestuursakkoord Water, hierna te noemen NBW.

DE PARTIJEN bij het NBW:

de Staat der Nederlanden hierna te noemen het Rijk, de provincies, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen,

Het Rijk is hierbij vertegenwoordigd door de minister-president en de staatssecretaris van Verkeer & Waterstaat. De colleges van gedeputeerde staten van de provincies zijn vertegenwoordigd door de voorzitter en secretaris van het samenwerkingsverband Interprovinciaal Overleg (IPO), op grond van artikel 21, lid 5, van de gemeenschappelijke regeling IPO en het besluit van het algemeen bestuur van het IPO, nr AB....., hier te noemen de provincies. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), vertegenwoordigd door haar voorzitter en de Unie van Waterschappen (UvW), vertegenwoordigd door voorzitter en secretaris, zullen bevorderen dat hun leden uitvoering geven aan afspraken over inbreng en medewerking van gemeenten en waterschappen,

REKENING HOUDEND MET:

het vigerende rijksbeleid (Vierde Nota Waterhuishouding, Anders omgaan met water) en het beleid dat voortvloeit uit Natuur voor mensen, mensen voor natuur, de Wet reconstructie concentratiegebieden en de Europese Kaderrichtlijn Water,

VOORTBOUWEND OP:

de constatering in de Startovereenkomst Waterbeleid 21^e eeuw dat klimaatveranderingen, zeespiegelstijging, bodemdaling en verstedelijking nopen tot een nieuwe aanpak in het waterbeleid, en de in de Startovereenkomst Waterbeleid 21^e eeuw opgenomen afspraak een NBW te sluiten met taakstellende afspraken over doelen en maatregelenpakketten die nodig zijn om de waterhuishouding op orde te brengen en te houden, inclusief de financiële dekking,

CONSTATEREND DAT:

partijen voorafgaande aan en mede met het oog op dit NBW tezamen de wateropgave die als gevolg van de klimaatverandering, zeespiegelstijging, bodemdaling en verstedelijking benodigd is om in 2015 het watersysteem op orde te hebben en vervolgens op orde te houden richting 2050 op hoofdlijnen in beeld hebben gebracht, dat alle zestien deelstroomgebiedsvisionen die deze opgave beschrijven in concept gereed zijn, en mede aan de basis staan van dit NBW, dat de verdere uitwerking van de wateropgave ten gevolge van watertekorten (droogtestudie) in volle gang is en dat is gestart met de implementatie en uitvoering van de Europese Kaderrichtlijn Water,

CONSTATEREND DAT:

Het op orde zijn en houden van het watersysteem van vitaal belang is voor alle functies in het landelijk en stedelijk gebied, zoals landbouw, wonen, werken, recreatie en natuur.

CONSTATEREND DAT:

door partijen gezamenlijk is nagegaan welke nieuwe en bestaande instrumenten ten behoeve van het realiseren van deze opgave kunnen worden ingezet, welke verdeling van taken en verantwoordelijkheden moet worden aangehouden en welke nadere (proces)afspraken nodig zijn,

CONSTATEREND DAT:

de conclusies hiervan zijn neergelegd in onderhavig NBW, waarin partijen vastleggen op welke wijze de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het Waterbeleid 21^e eeuw zal worden vormgegeven en met welke voortschrijdende afspraken het op orde brengen en houden van de waterhuishouding gerealiseerd kan worden,

CONSTATEREND DAT:

alle partijen hebben verklaard de noodzakelijke gemeenschappelijke aanpak van Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen te zullen bevorderen, waarbij ieder van de betrokken bestuursorganen vanuit een integrale afweging

bijdraagt vanuit zijn specifieke verantwoordelijkheden en bevoegdheden; dat partijen die het NBW ondertekenen de verplichting aanvaarden de hierna opgenomen afspraken na te komen en, voor zover het inspanningsverplichtingen betreft, al het mogelijke doen om de doelstellingen van het NBW te laten slagen,

KENNIS GENOMEN HEBBEND VAN EN REKENING HOUDEND MET:

het traject van de Planologische Kernbeslissing (PKB) Ruimte voor de Rivier en de verschillende verkenningen die voor het hoofdwatersysteem zijn of worden uitgevoerd (de Spankrachtstudie, Integrale Visie IJsselmeergebied, Integrale Verkenning Maas),

KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

A. Kader

Vaststaat dat voor een Nederland dat leeft met water, het water meer ruimte zal moeten krijgen. Vaststaat ook dat water de maatschappij daarmee meer geld zal gaan kosten; Nederland leeft met water zal ook betekenen: Nederland investeert in water. Met dit NBW leggen de overheden vast op welke wijze, met welke middelen en langs welk tijdpad zij gezamenlijk de grote wateropgave voor Nederland in de 21^e eeuw willen aanpakken. Het akkoord benadrukt de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het op orde krijgen en houden van het totale watersysteem. Het geeft aan welke instrumenten ingezet worden om de opgave te realiseren, welke taken en verantwoordelijkheden iedere partij daarbij heeft en hoe partijen elkaar in staat willen stellen hun taken uit te voeren.

Het NBW markeert een belangrijk moment: de opgave voor de langere en korte termijn is in beeld gebracht, instrumenten zijn benoemd en het tijdpad is uitgestippeld. Daarmee is niet zozeer een fase afgesloten, maar wordt het vervolg van een inhoudelijk, procedureel en financieel omvangrijke operatie mogelijk gemaakt.

Partijen verplichten zich na ondertekening van dit NBW te starten met alle hierna genoemde afspraken. Direct zal worden gestart met de uitvoering van het maatregelenprogramma voor de korte termijn (2003-2007) inclusief de hiertoe benodigde aanpassing van bestaande plannen en op basis van de beschikbare financiële middelen.

In 2006 doet zich een belangrijk evaluatie moment voor. Partijen stellen op dat moment vast wat voor de periode 2007-2015 met een doorkijk naar 2050 de omvang is van de nader uitgewerkte opgave, de financiële gevolgen en de dekking daarvan alsmede de eventuele consequenties voor de lastendruk. Hierbij dragen het Rijk, IPO, VNG en UvW zorg voor een wijze van bekostiging en financiering die past bij de wateropgave voor het regionale watersysteem. Daarbij wordt rekening gehouden met de uitkomsten van het lopende Interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) bekostiging waterbeheer, waarbij onder andere gedacht wordt aan de invoering van één watersysteemheffing, zuiveringsheffing en voor de stedelijke opgave aan het aanpassen van de rioolheffing. Zo mogelijk worden de IBO-uitkomsten al voor het evaluatiemoment verdisconteerd bij de uitwerking van het NBW.

Het Nationaal Bestuursakkoord Water toont hoe de overheden de handen ineen slaan om stapsgewijs, maar steeds gezamenlijk te werken aan een Nederland dat kan leven met water!

B. Ten aanzien van de benodigde afspraken en maatregelen voor het op orde brengen en houden van het watersysteem:

Artikel 1 Doel en aanpak

1. Het NBW heeft tot doel om in 2015 het watersysteem op orde te hebben en daarna op orde te houden anticiperend op veranderende omstandigheden, zoals onder andere de verwachte klimaatverandering, zeespiegelstijging, bodemdaling en toename van verhard oppervlak.
2. Het NBW bevat taakstellende afspraken ten aanzien van veiligheid en wateroverlast (te veel) en procesafspraken ten aanzien van watertekorten, verdroging, verzilting (te weinig), water(bodem)kwaliteit, sanering waterbodems (in lijn met het Tienjaren scenario) (te vies) en ecologie (ecologisch te arm water).
3. De aanpak en uitvoering van maatregelen vindt gefaseerd plaats. Uitwerking van veiligheid en het voorkomen van wateroverlast vindt waar nodig en mogelijk, ook gelet op de financiële middelen, plaats in een integrale werkwijze waarbij de aanpak van watertekorten, tegengaan van verdroging en verdere verbetering van de waterkwaliteit worden betrokken. Ook zijn er goede mogelijkheden om de uitvoering te combineren met plannen op andere beleidsterreinen zoals de reconstructie van het landelijk gebied, de aanleg van de ecologische hoofdstructuur, winning van oppervlaktedelstoffen, landinrichting en overige gebiedsgerichte projecten, cultuurhistorie, woningbouw en de aanleg van bedrijventerreinen en infrastructuur- en rekening te houden met vogel- en habitat-richtlijnen.

4. De procesafspraken voor het op orde brengen van het watersysteem ten aanzien van de watertekort problematiek, waterkwaliteit en ecologie behelzen:
 - a. waterschappen toetsen, conform artikel 13, tussen 2003-2005 de regionale watersystemen aan de werknormen (zie bijlage 3), rekening houdend met de deelstroomgebiedsvisies, en geven op basis daarvan de ruimteclaim op aan gemeenten en provincies;
 - b. gemeenten, maken conform artikel 4, tussen 2003 en de eerste helft van 2006, onder meer rekening houdend met deze ruimteclaim en de betreffende deelstroomgebiedsvisie, stedelijke waterplannen;
 - c. provincies komen, conform artikel 3, tussen 2003 en de eerste helft van 2006, onder meer rekening houdend met de ruimteclaims van het waterschap, de gemeentelijke visies en de uitgewerkte, gecompleteerde deelstroomgebiedsvisies, met een integrale afweging van de ruimtebehoefte;
 - d. bij lopende (partiele) herziening van structuur- en bestemmingsplannen, provinciale beleids- en streekplannen anticiperen partijen waar mogelijk op de uitkomsten van bovengenoemde inspanningen, onder ander ten behoeve van uitvoering van het maatregelenpakket 2003-2007;
 - e. voor het overige leggen provincies en gemeenten de definitieve taakstellende afspraken als resultaat van de besluitvorming vast in provinciale beleids- en streekplannen (uiterlijk in 2007), respectievelijk in structuur- en bestemmingsplannen;
 - f. uiteindelijk dienen bovengenoemde procesafspraken uit te monden in taakstellende afspraken die uiterlijk in 2009 zijn vastgelegd in de stroomgebiedbeheersplannen.
5. Partijen spreken af zich gezamenlijk in te spannen de aanpak van de wateropgave daar waar mogelijk te combineren met de uitvoering van het Tienjarensenario waterbodems.

Artikel 2 Regionaal watersysteem: de doorwerking en uitwerking van de deelstroomgebiedsvisies

6. Een deelstroomgebiedsvisie is voor water de meest recente bouwsteen voor ruimtelijke afwegingsprocessen. Voorafgaand aan de vaststelling door provincies worden in 2003 de deelstroomgebiedsvisies in overeenstemming tussen provincies, gemeenten en waterschappen en in afstemming met de regionale directies van Rijkswaterstaat, de regionale directies van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en de regionale directies van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) uitgewerkt en waar nodig en mogelijk gecompleteerd (integraliteit) of nader onderbouwd (wateropgave inzake vasthouden, bergen, afvoeren), inclusief de afstemming met andere functies. Dit kan worden vastgelegd in een of meer regionale bestuursakkoorden tussen de betrokken partijen.
Daarnaast voert de provincie met alle afzonderlijke gemeenten en waterschappen overleg over de integrale afweging in het kader van provinciale beleids- en streekplannen.
7. Provincies en gemeenten dragen zorg voor een integrale afweging van de aldus gemotiveerde ruimtebehoefte en leggen deze vast in provinciale beleids- en streekplannen uiterlijk in 2007, respectievelijk structuur- en bestemmingsplannen.
8. De resultaten en inzichten die verkegen zijn uit de hierboven genoemde afspraken krijgen hun plaats in de integrale stroomgebiedbeheersplannen die in 2009 gereed zijn, de waterhuishoudingsplannen en waterbeheersplannen. Het waterbeheersplan geeft onder andere aan welke aanleg- en beheersactiviteiten worden ondernomen om te zorgen dat in 2015 het watersysteem op orde is (inclusief de legger).
9. Tot aan het moment van opname van de deelstroomgebiedsvisies in streekplannen (formele doorwerking) beschouwen partijen de meest actuele deelstroomgebiedsvisie als best beschikbare referentie voor de beoordeling en uitwerking van het maatregelenprogramma 2003-2007 en voor de toepassing van de watertoets.

Artikel 3 Opgave voor het regionale watersysteem (korte, middellange en lange termijn)

10. Provincies, waterschappen en gemeenten spannen zich in om het maatregelenprogramma 2003-2007 en mogelijk toe te voegen aanvullende maatregelen in de stroomgebieden Rijn, Maas, Eems en Schelde en de daarbij behorende deelstroomgebieden, uit te voeren.
In het stroomgebied van de Eems zijn de maatregelen vooral gericht op het vergroten van de bergingscapaciteit. In algemene zin wordt de grote wateropgave in het Maas- en Rijnstroomgebied veroorzaakt door verstedelijking en toename van verhard oppervlak. In het Maasstroomgebied en het oostelijk deel van het Rijnstroomgebied wordt water vooral vastgehouden door hermeanderen van beken, aanleggen van retentiegebieden, verontdiepen van waterlopen en beperken van de afvoer van hogere delen; in de westelijke en noordelijke veen- en poldergebieden zijn de maatregelen met name gericht op het vasthouden van water in polderwatergangen of grotere plassen, het uitbreiden van boezemwateren, het vergroten van afvoercapaciteit, het oplossen van veenweide- en verziltingsproblematiek en vergoten van waterlopen en gemaalcapaciteit.
In het Scheldestroomgebied zijn de maatregelen gericht op het vasthouden van water in de poldergebieden door het vergroten van waterlopen, herstel van kreken, vergroten van de gemaalcapaciteit en het aanleggen van plassen of drassige gebieden.
11. In 2005 wordt vastgesteld of het wenselijk en mogelijk is om in 2006 een volgend maatregelenprogramma voor de periode na 2007 vast te stellen.

12. Op grond van de huidige inzichten en kennis over de verwachte klimaatontwikkeling en de gehanteerde normering is voor de inrichting van de stroomgebieden een raming gemaakt van de wateropgave en de ruimtelijke- en financiële opgave voor de middellange (2015) en lange termijn (2050). Deze raming is weergegeven in de bijlage 3. Deze bijlage bevat nog onzekerheden in de gepresenteerde opgaven. Voor de procedure ten aanzien van verdere uitwerking en completering wordt verwezen naar artikel 2, lid 6.

Artikel 4 Stedelijke wateropgave

13. Wateroverlast kan ontstaan vanuit oppervlaktewater dat buiten de oevers treedt, alsook door een te beperkte afvoer van regenwater van verharde oppervlakten en vanuit het grondwater. Partijen onderkennen de noodzaak om dit in beeld te brengen:
 - Gemeenten en waterschappen stellen vóór de eerste helft van 2006 gemeentelijke waterplannen op (incl. de basisinspanning riolering, mogelijke optimalisaties en de grondwaterproblematiek), voorzover dit uit oogpunt van tenminste de wateroverlastproblematiek door partijen noodzakelijk wordt gevonden. Bij het opstellen van de plannen zal overleg met de provincie worden gevoerd. Partijen houden daarbij rekening met de ruimteclaim voortvloeiend uit de toepassing van de (werk)normen en geven de samenhang met de deelstroomgebiedsvisie aan. UvW en VNG stellen hiervoor een format op.
 - Door de Commissie Integraal Waterbeheer (CIW) wordt in 2003 een advies voorbereid voor de verdeling van de verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot grondwater. Het Rijk zal dit advies betrekken bij de opstelling van betreffende wet- en regelgeving. VNG en UvW stellen uiterlijk in 2005 bestuurlijke spelregels vast met betrekking tot de aanpak van de stedelijke grondwaterproblematiek.

Artikel 5 Grondwater landelijk gebied

14. De provincies stellen uiterlijk 2005 de kaders voor het gewenst grond- en oppervlaktewaterregime (GGOR) op, die ontleend zijn aan provinciale beleids- en streekplannen. Daarnaast coördineren en bewaken de provincies de procesgang voor het opstellen van het GGOR. Het waterschap stelt in de periode 2005-2010 het GGOR op in nauwe samenwerking met gemeenten, de grondwaterbeheerders en belanghebbenden. Het GGOR wordt opgenomen in het waterbeheerplan.

Artikel 6 Hoofdwatersysteem

15. Het Rijk is verantwoordelijk voor het op orde brengen en houden van het hoofdwatersysteem. Hiertoe worden zowel ruimtelijke als technische maatregelen genomen, zoals deze onder andere in de PKB Ruimte voor de Rivier zijn opgenomen. Uitvoering vindt nauw in overleg met betrokken partijen plaats.
16. Het kabinet zal in 2003 een reactie geven op het advies van de Commissie Noodoverloopgebieden en duidelijkheid bieden op welke wijze met het restrisico op overstromingen wordt omgegaan.
17. Het Rijk stelt voor eind 2003 twee beleidslijnen op:
18. De beleidslijn buitendijkse ontwikkeling heeft tot doel duidelijkheid te bieden ten aanzien van de bescherming van buitendijkse gebieden. De beleidslijn heeft betrekking op de buitendijkse gebieden langs het IJsselmeer, de benedenrivieren (daar waar de beleidslijn Ruimte voor de Rivier niet geldt) en de kust.
19. De Beleidslijn Kust behandelt de uitwerking van de acties uit de derde Kustnota, de begrenzing, en het integrale beheer van het kustfundament.
Beide trajecten worden op elkaar afgestemd. Het Rijk neemt hiertoe het initiatief; de uitwerking van de beleidslijnen vindt plaats in overleg met waterschappen en provincies.
20. Kustzone
Onder de algehele regie van het Rijk dragen de kustprovincies in overleg met de betrokken overheden zorg voor van de planontwikkeling voor de zwakke schakels in de kust op basis van het door het Bestuurlijk Overleg Kust vastgestelde procesplan voor de zwakke schakels in de Nederlandse kust. In de planalternatieven wordt aanvullend op het waarborgen van de veiligheid tevens uitwerking gegeven aan de ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit.

Artikel 7 Samenhang hoofd- en regionaal watersysteem

21. Voor eind 2004, tegelijkertijd met de analyses van de karakterisering van de wateren, worden de blauwe knooppunten benoemd door het Rijk in samenwerking met provincies, waterschappen en gemeenten. Blauwe knopen zijn de belangrijkste uitwisselingspunten tussen het hoofd- en regionaal watersysteem. Het Rijk neemt hierin het voortouw.
22. Indien partijen dat wensen, worden, in hun onderlinge samenhang, nieuwe waterakkoorden dan wel een andere vorm van afspraken met betrekking tot deze knooppunten (bijv. regionaal akkoord) gemaakt. Deze zullen uiterlijk in 2007 gereed zijn.
23. Gebieden die zowel vanuit het hoofdwatersysteem als vanuit het regionale watersysteem kunnen worden ingezet als potentieel retentiegebied of noodoverloopgebied worden door de provincies uiterlijk in 2007 in het streekplan opgenomen als zoekgebied voor een periode van uiterlijk 10 jaar.
24. Wanneer vanuit het hoofd- of regionaal watersysteem wordt overgegaan tot daadwerkelijke keuze voor de bestemming van een dubbel geclaimd gebied, gebeurt dit in overleg met de partners uit het andere traject.

Artikel 8 Internationaal

25. Het Rijk spant zich in om voor de hoogwaterproblematiek tot een aanpak in Europees verband te komen. In internationaal verband wordt ernaar gestreefd om binnen drie jaar te komen tot afspraken voor de landsgrensoverschrijdende wateren binnen de stroomgebiedsdistricten. De inzet is een vergelijkbare aanpak inzake vasthouden, bergen en afvoeren, als verwoord in de uitgangspunten van dit akkoord. Het Rijk overlegt over de voortgang en inhoud van de afspraken met de andere ondertekenende partijen.

C. Ten aanzien van het benodigde instrumentarium voor het op orde brengen en houden van de stroomgebieden:

Artikel 9 Watertoets

1. De evaluatie van het proces van de watertoets vormt de basis voor de aanpassing van de Handreiking Watertoets in 2003. Indien nodig worden op basis van de evaluatie aanpassingen doorgevoerd en nieuwe implementatieprojecten opgezet om kennis te ontwikkelen.
2. In 2006 wordt de werking van de watertoets geëvalueerd. Deze evaluatie wordt gecoördineerd door het Ministerie van Verkeer & Waterstaat (V&W).
3. Tot aan het gereedkomen van de aangepaste Handreiking worden de kosten van de ontwikkeling van de watertoets gedragen door het Rijk.
4. Bij de toepassing van de watertoets wordt als uitgangspunt genomen: de op dat moment beschikbare (werk)normen, de meest actuele deelstroomgebiedsvisie, dan wel als dit reeds heeft geleid tot verwerking van deelstroomgebiedsvisie, het streekplan en waar dat voorligt een regionaal bestuursakkoord.
5. Partijen zullen de watertoets uitvoeren zoals beschreven in de Bestuurlijke Notitie Watertoets.
6. De gepleegde afwegingen in het kader van de watertoets worden conform de voorziene wettelijke verankering watertoets vastgelegd in de waterparagraaf van ruimtelijke plannen.

Artikel 10 Kostenveroorzakingsbeginsel

7. Waterschap en gemeente dragen zorg voor de uitvoering van de regionale en stedelijke wateropgave. Hierbij wordt uitgegaan van het kostenveroorzakingsbeginsel. Dit houdt in dat bij nieuwe ontwikkelingen de kosten met betrekking tot reguliere waterbergende vermogen van het gebied voor rekening komen van de planexploitatie, tenzij het waterbergend vermogen in de uitgangssituatie niet op orde was. Deze laatstgenoemde kosten zijn voor rekening van de betreffende waterbeheerder(s).
8. Indien geen sprake is van een wijziging van het bestemmingsplan is een tekort aan regulier waterbergend vermogen voor rekening van het waterschap.
9. Indien bij herstructureringsplannen het oppervlak aan verharding niet toeneemt, en het waterschap in het verleden tegen de mate van verharding geen bezwaar heeft gemaakt, zijn de kosten in principe voor het waterschap.

Artikel 11 Extreme situaties

10. Het Rijk ontwikkelt en onderhoudt de benodigde programmatuur voor het Hoogwater informatie systeem (HIS). Provincies en waterschappen zorgen voor de implementatie en houden de gebiedsschematisaties en gegevens van de waterkeringen actueel. Afsproken wordt dat de redesign in 2004 gereed is en de intentie is dat in dat jaar tien provincies het HIS hebben gerealiseerd. Gemeenten passen daar waar nodig hun calamiteitenplannen aan op basis van de informatie uit HIS.
11. Partijen spreken af dat naast de landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW) ook op regionale schaal calamiteitencommissies worden ingesteld (voor zover dat nog niet is geregeld) Net als bij hoogwater wordt nader uitgewerkt hoe het werk van de calamiteitencommissies voor watertekorten kan worden ondersteund met bijvoorbeeld een Informatiesysteem

Artikel 12 Verzekeren

12. Burgers en bedrijven hebben een eigen verantwoordelijkheid om schade als gevolg van wateroverlast zoveel mogelijk te voorkomen c.q. te beperken. Naast de eigen verantwoordelijkheid hanteren de overheden de volgende drietrapsstrategie ten einde schade voor burgers en bedrijven zo veel mogelijk te beperken: toepassing van de zorgplicht, vervolgens het verzekeraar maken van wateroverlastschade en, tenslotte, de toepassing van de Wet tegemoetkoming schade bij rampen en zware ongevallen (WTS).
13. Alle schade aan opstal- en inboedel als gevolg van de extreme neerslag is voor zowel particulieren als bedrijven sedert 2001 verzekeraar. Het Verbond van Verzekeraars heeft de verzekeringsmaatschappijen geadviseerd om hun polisvoorwaarden hierop aan te passen. Een aantal maatschappijen heeft dit advies inmiddels opgevolgd. Door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en V&W wordt nagegaan in hoeverre verzekeringsmaatschappijen de verzekering/polisvoorwaarden hebben aangepast. Afhankelijk van de uitkomst vindt verder overleg plaats tussen BZK, V&W en het Verbond van Verzekeraars. Daarnaast is een principe-akkoord bereikt tussen het Kabinet en de Land- en tuinbouworganisatie (LTO Nederland) over de opzet van een oogtschadeverzekering om oogtschade als gevolg van extreme regenval verzekeraar te maken.

14. Bij het optreden van onverzekerbare risico's kan het Rijk indien sprake is van een grootschalige ramp de Wet tegemoetkoming schade bij rampen en zware ongevallen (WTS) van toepassing verklaren.

Artikel 13 Normering wateroverlast

Verantwoordelijkheden

15. Het waterschap draagt er zorg voor dat het watersysteem is ingericht volgens de vigerende normen. Indien het watersysteem niet volgens de normen is ingericht of naar verwachting ingericht zal zijn, treft het waterschap - met in acht neming van in lid 15 en 16 van dit artikel bedoelde planologische beslissingen - adequate voorzieningen voor het vasthouden, bergen en het afvoeren van het oppervlaktewater door het watersysteem. Daarbij wordt tenminste uitgegaan van de volgens het middenscenario in de toekomst te verwachten neerslaghoeveelheden.
16. Waterschappen geven aan de gemeenten en provincies advies over (uitgaande van gebiedsspecifieke omstandigheden en ontwikkelingen) de ruimteclaim (inclusief eventueel noodzakelijke functieveranderingen) die uit de (werk)normen resulteert. Het waterschap verschafft daarbij – indien aanwezig – tevens inzicht in overige relevante argumentatie met betrekking tot de omvang van de ruimteclaim.
17. Provincies en gemeenten dragen zorg voor een integrale afweging van de aldus gemotiveerde ruimteclaim en leggen deze vast in provinciale beleids- en streekplannen, respectievelijk structuur- en bestemmingsplannen.
18. Voorzover de integrale afweging leidt tot afwijking van de ruimteclaim motiveren provincies en gemeenten deze afwijkingen in – de waterparagraaf van- het betreffende plan, een en ander conform de Bestuurlijke Notitie Watertoets.
19. Bij afwijking van de ruimteclaim zullen partijen zich gezamenlijk beraden op de consequenties en te bezien welke oplossingen mogelijk zijn.
20. Rijk en provincie kunnen deze werkwijze met het beschikbare planstelsel uit de Wet op de Waterhuishouding vastleggen. In dit planstelsel moet bij het opstellen van provinciale waterhuishoudingsplannen rekening gehouden worden met de Nota Waterhuishouding. Bij het opstellen van waterbeheerplannen moet rekening gehouden worden met de provinciale waterhuishoudingsplannen. De waterbeheerplannen moeten worden goedgekeurd door de provincie. Indien nodig, kan de Minister van Verkeer en Waterstaat gebruik maken van zijn aanwijzingsbevoegdheden op grond van de Wet op de waterhuishouding.

Toepassen Werknormen

21. Partijen komen overeen de voorstellen voor landelijke uniforme normen, die zijn opgesteld voor wateroverlast als gevolg van buiten de oevers tredend regionaal oppervlaktewater, als werknormen te gebruiken (zie bijlage 4).
22. Het waterschap stelt een programma van maatregelen op (in het kader van het waterbeheersplan) dat uitgaat van de werknorm zoals verwoord in bijlage 4.
23. Totdat de definitieve besluitvorming over de normering heeft plaatsgevonden vormen de werknormen het vertrekpunt bij het voorbereiden van waterhuishoudkundige en ruimtelijke maatregelen gericht op het op orde brengen van de regionale watersystemen, alsmede bij de toepassing van de watertoets.

Iteratief proces

24. Alle regionale watersystemen worden in de periode 2003-2005 getoetst aan de werknormen. Hierbij wordt aangegeven tot welke technische en ruimtelijke maatregelen en financiële inspanningen de toepassing van deze werknormen zou leiden om de regionale watersystemen uiterlijk in 2015 aan de werknorm te kunnen laten voldoen.
25. Dit toetsingsproces wordt primair uitgevoerd door waterschappen, in overleg met provincies en gemeenten. Het proces wordt landelijk gecoördineerd door de UvW, in samenwerking met de VNG, IPO en Rijk. De UvW doet een voorstel voor het toetsingsproces doormiddel van een toetsingsprotocol. In dit protocol wordt ingegaan op: de spelregels voor de toetsing, de wijze waarop een beslissing zal worden genomen over de definitieve norm, de status daarvan, de noodzaak van regionale differentiatie, de betrokkenheid van de andere overheden bij het toetsingsproces, en de betekenis van normering voor particulieren en bedrijven
26. Uiterlijk in 2005 wordt over de toetsing gerapporteerd aan partijen waarna besluitvorming zal plaatsvinden over de definitieve normering en bestuurlijk-juridische verankering.

Onderzoek

27. Partijen onderzoeken en overwegen mede op basis van de resultaten van de lopende droogtestudie of een systeem van normering van overlast door watertekort wenselijk is, en zo ja hoe dat kan worden vormgegeven.

Artikel 14 Schaderegeling en gebruiksvoorwaarden bergingsgebieden

28. Partijen erkennen dat provincies, gemeenten en waterschappen vanuit hun eigen taak een zorgplicht hebben die mede is gericht op het voorkomen van wateroverlast. Zowel bij aanwijzing, inrichting als bij ingebruikname van een regionaal bergingsgebied wordt de schade voor belanghebbenden in deze gebieden adequaat vergoed. De wijze waarop deze schadevergoeding wordt geregeld, is duidelijk voorafgaand aan aanwijzing van een regionale bergingsgebied.
29. De UvW onderzoekt in samenspraak met de VNG en het IPO binnen een jaar na inwerkingtreding van dit bestuursakkoord de inhoud en haalbaarheid van een schaderegeling die alle hieronder genoemde schadeaspecten regelt. De onder genoemde dieldeling staat tussentijds niet in de weg aan afspraken die waterbeheerders maken met grondeigenaren en grondgebruikers (bijvoorbeeld in de vorm van blauwe diensten).

30. Conform het huidige systeem zal, indien een belanghebbende schade lijdt als gevolg van de aanwijzing van een regionaal bergingsgebied, zal een daarop betrekking hebbende schadeclaim worden beoordeeld volgens het planschadevergoedingsstelsel van art. 49 Wet op de Ruimtelijke Ordening. Gemeenten en waterbeheerder treden voorafgaand aan de aanwijzing van een bergingsgebied in overleg over de afhandeling van deze planschade. Onder aanwijzing van een regionaal bergingsgebied wordt verstaan de vastlegging van een regionaal bergingsgebied in een bestemmingsplan door de gemeente op een daartoe strekkend verzoek van de beheerder van het regionale watersysteem. De waterbeheerder licht bij dit verzoek de gevolgen van de aanwijzing voor het grondgebruik toe. De beheerder van het regionale watersysteem geeft de begrenzing van het regionale bergingsgebied aan in zijn waterbeheerplan, en past zijn legger dienovereenkomstig aan.
31. De kosten die een gemeente maakt ter vergoeding van de planschade, worden vergoed door de beheerder van het regionale watersysteem, voor zover het gaat om de planschade die het gevolg is van de aanwijzing van een regionaal bergingsgebied.
32. Een verzoek om planschade wordt behandeld door een planschadecommissie met deskundigen. De waterbeheerder wordt in de gelegenheid gesteld een deskundige in deze commissie te laten plaatsnemen en is op deze wijze betrokken bij de beoordeling van het planschadeverzoek. Conform art 49 Wet op de ruimtelijke ordening stelt de gemeente de planschade vast. Unie en VNG dragen er zorg voor dat de deskundigheid over planschade voor bergingsgebieden ontsloten wordt en verspreid onder gemeenten en waterschappen.
33. Partijen streven er naar om in gebieden waar een reconstructieproces plaatsvindt maatregelen ter voorkoming van wateroverlast in het reconstructieplan op te nemen. Partijen zijn bereid om met elkaar een overeenkomst ex art. 33 van de Reconstructiewet te sluiten omtrent de regeling van de financiële consequenties die voortvloeien uit de vaststelling van het reconstructieplan en uit de met het reconstructieplan samenhangende – (uitvoerings)besluiten.
34. De beheerder van het regionale watersysteem draagt er zorg voor dat zakelijke rechten worden gevestigd, dan wel de onteigeningsprocedure van titel IV Onteigeningswet wordt gebruikt, indien dit nodig is met het oog op te nemen maatregelen ter inrichting van het regionale bergingsgebied. Onder inrichtingsmaatregelen vallen zowel de aanleg als de instandhouding van inrichtingswerken. Vergoeding van schade als gevolg van inrichtingsmaatregelen vindt in het eerste geval plaats bij de vestiging van het zakelijke recht, in het tweede geval volgens de regeling in de Onteigeningswet.
35. De beheerder(s) van het regionale watersysteem stellen afzonderlijk dan wel gezamenlijk met andere beheerders- in overleg met gemeenten, provincies, waar nodig Rijk, en eventueel met belanghebbenden- een Nadeelcompensatieregeling dan wel een privaatrechtelijke schaderegeling vast voor inundatieschade bij ingebruikname van een bergingsgebied. Op grond van deze regelingen worden verzoeken tot vergoeding schade beoordeeld die worden ingediend inzake schade die optreedt indien een regionaal bergingsgebied daadwerkelijk wordt geïnuundeerd.
36. Indien bergingsgebieden in het hoofdwatersysteem worden aangewezen, zal zoveel mogelijk op vergelijkbare wijze met schade worden omgegaan als in de voorgaande punten genoemd.

Artikel 15 Kennis

37. Partijen spreken af op zowel de korte als de langere termijn de beschikbare kennis met elkaar te delen en tezamen kennisontwikkeling te bevorderen.
38. Provincies, gemeenten, waterschappen (via de STOWA) en Rijk geven verder gezamenlijk invulling aan het ICES-KIS-3 thema 'Leven met water' en zetten middelen in voor de co-financiering van dit programma met proefprojecten. Daarnaast bezien partijen of en zo ja hoe ze betrokken willen zijn bij andere water-gerelateerde ICES-KIS-3 thema's.
39. Kennisontwikkeling wordt zoveel mogelijk gekoppeld aan de uitvoering van concrete pilotprojecten. Proefprojecten worden zó op- en ingezet dat praktijkkennis wordt vergaard. Deze praktijkgerichte innovatie richt zich met name op functiecombinaties met water.
40. Om aanwezige kennis beter te verspreiden wordt de verbrokkelde infrastructuur van helpdesks en kennistransferpunten gestroomlijnd en waar nodig aangevuld. Zeker tot eind 2003 blijft de Helpdesk Water operationeel.

Artikel 16 Communicatie

41. Partijen voeren gezamenlijk de communicatiestrategie 'Nederland leeft met water' uit. Partijen benutten hierbij hun bestaande kanalen in de regio zoals uitgaven en periodieke overleggen voor het informeren en stimuleren van de achterban en specifieke doelgroepen.
42. Partijen stemmen zowel nationaal, via onder meer de Werkgroep Communicatie en het Campagneteam, als regionaal hun communicatie-activiteiten af en trekken, waar mogelijk, gezamenlijk op in de uitvoering.

43. Op regionaal niveau wordt de samenwerking vormgegeven door Regionale Communicatie Teams die door de provincies worden gecoördineerd. De Regionale Communicatie Teams sluiten zoveel mogelijk aan bij de per stroomgebied gevormde samenwerkingsverbanden.
44. Provincies, gemeenten, waterschappen en het Rijk spannen zich in de burgers en bedrijven duidelijk te informeren over de mogelijkheden van beperking van wateroverlast als gevolg van inundatie uit het oppervlaktewater, hemelwater, de riolering en het grondwater, wat terzake van hen wordt verwacht, welke schaderegelingen er bestaan en hoe de verantwoordelijkheden van burgers, bedrijven en overheden zijn verdeeld. Organisatorisch wordt gestreefd naar één loket per regio.
45. Het Rijk financiert de publiekscampagne 'Nederland leeft met water' tot en met 2006. De overige partners dragen zo mogelijk financieel en in elk geval in natura bij aan de realisatie van de communicatiestrategie.
46. Partijen onderschrijven de noodzaak dat bij de uitvoering van het NBW de NGO's actief worden betrokken.

Artikel 17 Koploperprojecten

47. Vooruitlopend op het maatregelenprogramma worden in 2003 de volgende vier projecten gestart. De Oostpolder bij Anna Paulowna (Noord-Holland), de polders Lappenvoort, Glimmermade en het Oostenland (Groningen/Drenthe), het reservaatgebied Groote Brekken bij Lemmer (Fryslan) en het glastuinbouwgebied Delfland (gietwaterbassins) (Zuid-Holland). Door VROM wordt hiervoor 150.000 euro en door V&W 1.000.000 euro aan de betreffende waterschappen beschikbaar gesteld als stimulans. De koploperprojecten worden actief benut in het gehele communicatietraject 'Nederland leeft met Water'. V&W stelt hiertoe voor juni 2003 in overleg met betrokken partijen een plan op.

D. Ten aanzien van kosten en financiering

Artikel 18 Kosten en financiering

Totaalopgave

1. De geraamde investeringen die naar de huidige inzichten nodig zijn voor het regionale watersysteem in verband met wijzigingen van klimatologische omstandigheden, bodemdaling, zeespiegelstijging en toename van verhard oppervlak bedragen in de periode 2003 – 2015 ongeveer 8 miljard euro (op orde brengen) en in de periode 2003-2050 ongeveer 16 miljard euro (op orde houden).
2. Als vertrekpunt voor de financiering wordt het uitgangspunt daaromtrent uit de Startovereenkomst genomen (bijlage 1). Partijen stellen in 2006 vast wat voor de periode 2007-2015 met een doorkijk naar 2050 de omvang is van de nader uitgewerkte opgave, de financiële gevolgen en de dekking daarvan, alsmede de eventuele consequenties voor de lastendruk.

Het Rijk draagt in samenspraak met IPO, VNG en UvW (onder behoud van eigen verantwoordelijkheden) zorg voor een wijze van bekostiging en financiering waarbij rekening gehouden wordt met de wateropgave voor het regionale watersysteem, waarbij onder andere gedacht wordt aan de invoering van een watersysteemheffing, zuiveringsheffing en voor de stedelijke opgave aan het aanpassen van de rioolheffing. Overigens wordt rekening gehouden met de uitkomsten van het lopende IBO bekostiging waterbeheer.

3. De apparaatskosten voor de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water worden na twee jaar geëvalueerd. Mocht blijken dat er sprake is van 'meerwerk' dan worden deze gecompenseerd volgens de geldende Rijksregels.

Maatregelenprogramma korte termijn

4. Voor de korte termijn (2003-2007) zijn de te ondernemen acties voor het regionale systeem uitgewerkt in het maatregelenprogramma. Dit leidt tot een investeringsopgave van circa 1,3 miljard euro.
5. Primair komen deze investeringen in de periode 2003-2007 voor rekening van provincies, gemeenten en waterschappen, reguliere budgetten van het Rijk, EU-subsidieregelingen en eventuele derden (meekoppeling). Voor wat betreft de LNV-bijdrage kunnen middelen voor landinrichting, natuur en reconstructie worden ingezet, voor zover passend binnen de daarvoor gestelde beleidsdoelen. Deze middelen worden door de provincies in samenhang met de wateropgave geprogrammeerd. Bijlage 5 geeft een indicatie van de globale kostenverdeling voor het maatregelenprogramma.
6. Het Rijk stelt aanvullend als co-financiering voor de periode 2004-2007 eenmalig een bedrag van in totaal 100 miljoen euro beschikbaar ten behoeve van de aanpak van regionale wateroverlast. Daartoe wordt in 2003 een regeling opgesteld. Gezien de algehele problematiek van het Rijk geldt deze impuls onder het voorbehoud van besluitvorming over deze financiële problematiek, zoals deze zal plaatsvinden in het kader van de voorjaarsnota en het nieuwe regeerakkoord. Mocht dit bedrag niet beschikbaar worden gesteld door het Rijk zullen partijen direct overleggen over de consequenties voor, dan wel voortzetting van het bestuursakkoord.
7. Gezamenlijk maken de ondertekenende partijen zich er sterk voor dat deze inspanning daadwerkelijk gerealiseerd wordt, door de beschikbare geldstromen van verscheidene departementen te bundelen en voor de wateropgave in te zetten en waar mogelijk aanvullende middelen (EU-subsidieregelingen en derden) te organiseren.

8. Daartoe spant het Rijk zich in om zo mogelijk reeds per 1-1-2004 één financieringsloket voor de bundeling van bestaande geldstromen voor zowel het landelijke als stedelijke gebied gerealiseerd te hebben, mits de Europese wet en regelgeving dit toelaat.

E. Ten aanzien van de organisatie

Artikel 19 organisatie

1. Partijen nemen onder voorzitterschap van V&W het initiatief tot het inrichten van een organisatie die een geïntegreerde uitvoering van Waterbeleid 21^e eeuw en de Kaderrichtlijn Water ondersteunt. De projectorganisaties voor WB21 en Kaderrichtlijn Water gaan op in de nieuwe uitvoeringsstructuur, waarvan op nationaal niveau een 'Regiegroep Water' wordt ingesteld (de voortzetting van het huidige 'Zurich-overleg'). De Regiegroep draagt zorg voor de uitwerking van een nationaal beleidskader ingevolge de Kaderrichtlijn Water en het Waterbeleid voor de 21^e eeuw, en regisseert onder meer het nakomen van de Europese rapportageverplichtingen. Partijen maken afspraken over de monitoring en rapportage in het kader van de Kaderrichtlijn Water.
2. De Regiegroep Water rapporteert aan het Bestuurlijk Overleg onder leiding van de bewindspersoon van V&W. Aan de Regiegroep nemen deel V&W, LNV, VROM, BZK, UvW, IPO en VNG.
3. Onder de Regiegroep fungeert een coördinatiegroep voor de 'dagelijkse' coördinatie en sturing. De groep kent dezelfde deelnemende partijen als de Regiegroep.
4. Partijen spreken af om binnen het nationale stroomgebiedsdistrict samen te werken aan de nationale bijdrage van het internationale stroomgebiedbeheersplan. Deze organisatie wordt zodanig ingericht dat het de uitvoering van zowel het nationale beleid ingevolge de Kaderrichtlijn Water als het Waterbeleid voor de 21^e eeuw faciliteert. Waar mogelijk wordt daarbij aangesloten bij bestaande of reeds voorziene overlegverbanden. In dit verband wordt medio 2003 een beeld geschetst van de gevolgen van de Kaderrichtlijn Water voor de betrokken overheden.
5. Ter bevordering van de samenwerking en de gezamenlijke uitvoering binnen de nationale stroomgebieden zijn door het Rijk drie stroomgebiedcoördinatoren aangewezen: één voor het Rijn- en Maasstroomgebied, één voor het Scheldestroomgebied en één voor het Eemstroomgebied. Zij bereiden samen met de partijen plannen van aanpak voor met daarin de activiteiten van diverse waterbeheerders binnen het stroomgebied, zodat tijdig en op correcte wijze wordt voldaan aan (onder andere) de verplichtingen van de Kaderrichtlijn Water. Met in acht neming van de Kaderrichtlijn Water worden deze plannen van aanpak in de regio bestuurlijk goedgekeurd.
6. In het kader van het inrichten van deze nieuwe nationale organisatie wordt ook de rol van de CIW beschouwd.
7. De wisselwerking tussen het nationale en internationale beleid (zowel EU als de internationale stroomgebiedoverleggen) wordt als gevolg van de Kaderrichtlijn Water en de in voorbereiding zijnde richtlijnen voor grondwater en hoogwater steeds groter. Partijen stemmen de Nederlandse inzet door middel van vooroverleg op elkaar af. V&W heeft hierbij het voortouw.

F. Ten aanzien van monitoring en evaluatie

Artikel 20 monitoring en evaluatie

1. De trekkers van de in het akkoord opgenomen deelaspecten zijn verantwoordelijk voor het leveren van jaarlijkse voortgangsrapportages.
2. Partijen maken afspraken over de monitoring, gegevensverstrekking en evaluatie van de in het NBW geformuleerde doelen. Reeds afgesproken wordt:
3. V&W is trekker van de evaluatie van de watertoets (zie B watertoets).
4. De UvW is trekker van monitoring en evaluatie van normering (zie B normering).
5. V&W trekt de rapportage ten aanzien van de stand van zaken van dubbele ruimteclaims.
6. IPO is trekker van de rapportage met betrekking tot de doorvertaling en uitwerking van de deelstroomgebiedsvisies
7. De UvW trekt de rapportage over de uitvoering van het maatregelenprogramma.
8. De VNG draagt zorg voor een rapportage met betrekking tot de stedelijke wateropgave.
9. Het NBW wordt geëvalueerd in 2006, daarna vierjaarlijks. Naar aanleiding hiervan besluiten partijen over bijstelling en/of aanpassing van het huidige akkoord, dan wel het sluiten van een vervolgakkoord en de bijbehorende doelstellingen en middelen.

G. Ten aanzien van knelpunten, geschillen, afdwingbaarheid en looptijd

Artikel 21 Knelpunten en geschillen

1. Het Bestuurlijk Overleg Water komt ten minste twee keer per jaar bijeen of zoveel vaker als dat naar het oordeel van één der partijen nodig is om tussen partijen bestuurlijke overeenstemming te bewerkstelligen over omgang met knelpunten, geschillen, onvoorziene ontwikkelingen of nieuwe inzichten bij de uitvoering van het NBW.

2. Een partij die meent dat, gelet op het bepaalde in het eerste lid, de noodzaak bestaat om het Bestuurlijk Overleg bijeen te roepen, deelt dit schriftelijk aan de andere partijen mede., waarna het Bestuurlijk Overleg Water binnen vier weken bijeen dient te komen.
3. Elk van de partijen heeft het recht om bij knelpunten, geschillen, onvoorziene ontwikkelingen of nieuwe inzichten bij de uitvoering van het NBW wijziging van het NBW voor te stellen.
4. Elk van de partijen heeft het recht het NBW met een opzegtermijn van vier weken op te zeggen, indien het niet mogelijk is gebleken in de situaties genoemd in het tweede en derde lid bestuurlijke overeenstemming te bereiken.

Artikel 22 Afdwingbaarheid

5. Dit NBW is niet in rechte afdwingbaar.

Artikel 23 Looptijd

6. Dit NBW treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening en geldt voor onbepaalde tijd.

Tot slot

Met de opstelling van dit NBW onderstrepen de ondertekende partijen het belang van een gezamenlijke en integrale aanpak van water en het bieden van meer ruimte voor water. Dit NBW levert een belangrijke bijdrage aan het bewust worden van de oorzaken, van de omvang en de urgentie van de waterproblematiek. Partijen hebben er alle vertrouwen in dat de uitvoering van dit akkoord voortvarend wordt aangepakt. Ondertekening van dit akkoord is een belangrijke stap richting een Nederland dat leeft met water!!!

Aldus ondertekend op <datum> te <plaats>.

De Minister-President,

<handtekening>

<naam>

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat,

<handtekening>

<naam>

De voorzitter van het IPO,

<handtekening>

<naam>

De secretaris van het IPO,

<handtekening>

<naam>

De voorzitter van de VNG,

<handtekening>

<naam>

De voorzitter van de UvW,

<handtekening>

<naam>

De secretaris van de UvW,

<handtekening>

<naam>